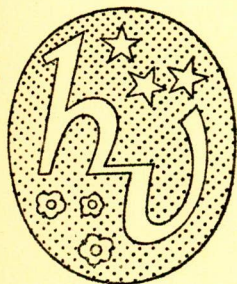
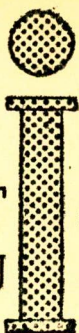

DE PUNTJES OP DE

VAN HET PRACTSCH
HUMANISME

MAART 1954

Orgaan van de
CENTRALE COMMISSIE
PRACTISCH HUMANISME

SECRETARIAAT:

MAURITSSTRAAT 64

UTRECHT

TELEFOON 22870

PRINTED BY THE

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

D A T , W A T B I N D T ! (I)

Het is een wezenlijk verschil of men lid, of zelfs bestuurslid is van een of andere vereniging - eventueel met meerdere afdelingen - dan wel in dezelfde omstandigheid verkeert ten opzichte van Humanistisch Verbond en Gemeenschap.

De taak van een bestuurslid van een zangvereniging b.v. gaat niet verder dan zijn leden in staat te stellen, onder deskundige leiding, op prettige wijze te zingen en daarmee is zijn taak voltooid.

Als ik lid ben van een begrafenis- of crematievereniging is mijn medewerking aan deze vereniging zelfs nog van simpeler aardMaar "Verbond" en "Gemeenschap" wijzen naar benadering, naar verbondenheid.

Een gemeenschapsbestuur is niet klaar met het regelmatig verzorgen van huiskamer- en bezinningsbijeenkomsten en wat dies meer zij; hoewel deze werkzaamheden op zichzelf reeds menig bestuur grijze haren kunnen bezorgen.

De opgave waarvoor wij worden gesteld, is hoe wij in onze gemeenschap aan het begrip verbondenheid "gestalte" zullen geven, hoe wij onze gemeenschap tot een levende gemeenschap kunnen omvormen.

Het is begrijpelijk en toe te juichen, dat gemeenschapsbesturen voortdurend bezig zijn met de vraag, hoe krijgen we meer leden? Maar een ledenwerf-actie lost niet de vraag op, hoe wij onze leden weten te binden; ons Verbond kan en mag zich niet tevreden stellen met "papierenen" leden.

Een mogelijkheid om de weg te effenen voor een beter, intenser contact is de leden te betrekken in het werk voor de gemeenschap. Ik denk hier o.a. aan het schrijven van de plaatselijk geestelijk raadsman, afgedrukt in Rondzendbrief Nr. 3 (April 1953).

"Er is in het leven geroepen een commissie van 6 leden, die tot taak heeft het praktisch humanisme op gang te brengen. Het ligt in de bedoeling dat ieder jaar alle bij de gemeenschap aangesloten gezinnen eenmaal per jaar een bezoek zullen krijgen. De 6 commissie-leden, tezamen met enkele bestuursleden nemen deze taak op zich.

Dit dient niet alleen ter stimulering van het contact, maar op deze wijze wordt tevens een zekere inventarisatie verkregen, zodat de adressen bekend raken waar behoefte is aan meer geregeld contact - dat dan door andere leden kan worden verzorgd - of waar speciale problemen bestaan, waar het Verbond eventueel via de geestelijk raadsman in kan helpen."

Dat is reeds een prachtige opzet, doch waar de mogelijkheden tot dit soort huisbezoek nog niet aanwezig zijn, kan met dit werk nochtans worden gestart door enige leden te kiezen, die zich willen belasten met het rondbrengen van convocaties voor een naderende bijeenkomst.

Men dient degenen, die zich hiervoor opgeven een taak op te dragen, dus niet het berichtje stomweg in de brievenbus deponeren, maar persoonlijk afgeven met een mondelinge opwekking de betreffende bijeenkomst vooral te bezoeken. Indien het bezochte lid blijkt verhinderd te zijn, vragen naar de reden dezer verhindering. Al deze simpele gegevens kunnen voor het bestuur van belang zijn; het bestuur dient geregeld met deze "colporteurs en colportrices" overleg te plegen. Daardoor krijgt men de kans een "kijk" te krijgen, op wat er leeft in en om onze leden, waardoor een wisselwerking kan ontstaan, welke tot nieuwe activiteit aanleiding kan geven.

"Ja maar" voert men mij tegen, "wij hebben leden, van wie sommigen totaal geen prijs stellen op enig bezoek en komt iemand aan de deur met zo'n convocatie, dan krijgt men te horen, stopt U dat voortaan maar in de brievenbus!".

Ik ken zo'n geval, waar de colportrice een dergelijk antwoord 3 maal achtereenvolgens rustig accepteerde, maar de vierde keer was het raak.

Het betrokken "brievenbuslid" stond niet met een emmer met water klaar, maar vroeg of de colportrice even boven wilde komen, om een kop thee te nuttigen. Om in dat noodweer convocaties rond te brengen, diende beloond te worden!

Neen, waarde lezers, het werd geen "happy end".

Het lid was heus niet "diep geroerd" over zoveel standvastigheid, maar de eerste ronde was in ieder geval 1-0 voor de colportrice. Volgend maal hopen wij na te gaan, of en hoe de score is op te voeren.

X X X X X X

TWDSCHRIFT - OVERZICHT.

"Woord en Dienst", het veertiendaags orgaan voor het hervormde kerkewerk geeft onder de rubriek "Wat elders gebeurt" het onderstaand berichtje door (W. en D. 30-1-1954).

"In de grote Willibrorduskerk te Amsterdam zullen op vijf achtereenvolgende Vrijdagavonden twee preekstoelen staan. Vanaf de ene zal Pater A. van Schalen en vanaf de andere Pater A. Kouwels, beiden uit Tilburg, spreken. Terwijl de eerste een aangegeven onderwerp zal behandelen, zal de tweede hem telkens in de rede vallen en bestrijden. In Tilburg hebben zij enige tijd geleden deze methode van preken voor het eerst toegepast."

"Woord en Dienst" van 27-2-1954 geeft over de "Twee preekstoelenpaters" nog één verdere aanvulling. Het betreft twee Franciscanen uit het klooster te Woerden, die per auto door Nederland reizen en daarin een opvouwbare preekstoel meevoeren. Zij zijn al tot November toe besproken. Het episcopaat heeft veel belangstelling voor hun werk.

=====

In "Woord en Dienst" (27-2-1954) schrijft E. Jansen - Schoonhoven over "Evanston en het Apostolaat".

In Evanston komt deze zomer de Assemblée van de Wereldraad van kerken bijeen; in dit artikel wordt gewezen op de taak der kerken om in de wereld te getuigen. Deze roeping tot getuigen motiveert de schrijver aldus : "in de moderne wereld vinden wij enerzijds een wijdverbreid geval van hopeloosheid, anderzijds machtige stromingen als het communisme, het nationalisme en het wetenschappelijk humanisme, die met gloed een wereldse hoop verkondigen." En even verder : "Grote groepen mensen in de moderne wereld schijnen volkomen ontoegankelijk te zijn voor de boodschap der kerk : de arbeiders, de communisten, de wetenschappelijke humanisten, die veel onder de intellectuelen gevonden worden."

=====

Het Januarinumnummer van "Dux", katholiek maandblad voor allen die medewerken aan de vrije jeugdvorming in Nederland en België, is geheel gewijd aan het retraitswerk, speciaal de jeugd-retraite. Inhoud en methodiek van deze retraites worden uitvoerig besproken, critiek wordt niet gespaard. Ds. G. van Leeuwen, jeugdpredikant te 's Gravenhage, geeft daartussen een beschouwing over de jeugddiensten in de Ned. Hervormde Kerk.

Voor ons werk in de militaire bezinningsbijeenkomsten is van belang het artikel van Aalmoezenier P.C. Groenendijk over: "De methodiek van Sonnehaert, het katholiek militair vormingscentrum." Lezenswaardig!

(administratie van "Dux" Stationsplein 15-bis,
Utrecht, prijs los nummer f.0.60).

x x x x x

V A R I A.

Op de studiedag van een der gewesten over Humanisme en Religie werd aan de inleider schertsend de vraag gesteld, of het Practisch Humanisme meer behoorde tot het Religieus - dan wel tot het Rationeel Humanisme.

De inleider gaf op deze vraag het volgend bescheid :
"Practisch Humanisme is een meer-dan-religieus-supra-rationeel humanisme :"

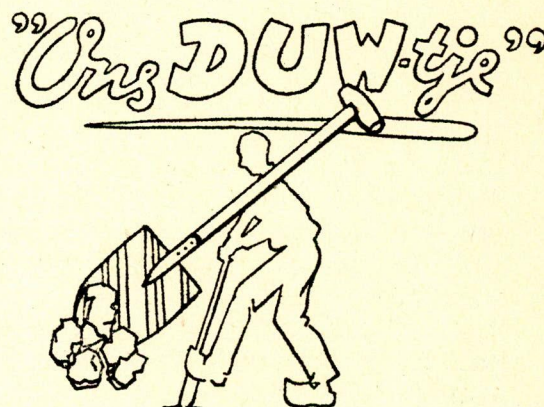
=====

Naar wij vernemen ligt het in de bedoeling van het Hoofdbestuur een brochure uit te geven, waarin o.a. de volgende onderwerpen zullen worden behandeld :

De Rede en Pater Stokman.
De Hoofdbestuurder en zijn Huisgezin.
De theologische structuur van de Geestelijk Raadsman.
Het ruimte-probleem bij de Arke Noachs en bij de Arke "des Verbonds".

Deze brochure zal per 1 April 1955 verschijnen.

=====

HOE ZEGGEN WE HET ?

DE METHODIEK VAN HET GESPREK OP DE KAMER IV.

Behalve "de aansluiting bij het toevallig opkomende gesprek" en "het uitgestelde- of vervolggelukkig", waarover we in de vorige nummers van "Ons DUW-tje" handelden, hebben we nog als een derde methodiek onderscheiden:

Het uitgelokte gesprek.

Bij deze methode lokt de raadsman opzettelijk een gesprek uit over een door hem bepaald onderwerp. Hij doet dit door middel van het stellen van een vraag, of door het poneren van het onderwerp via een of ander aanknopingspunt, dat gelegen kan zijn in een eerder gevoerd gesprek, een krantenbericht, een bepaalde concrete levenssituatie, een verhaal, een film enz.

Een uitstekend gebruik kan de raadsman daarbij maken van gesprekken, die hij eerder op andere kamers heeft gehad en waarvan hij uit ervaring weet, dat er belangstelling voor was.

Zo'n gesprek kan dan b.v. worden ingeleid met de opmerking: - Laatst hadden we 't op een kamer over En dan volgt het onderwerp waarover gesproken is. Teruggrijpende op onze gespreksvoorbeelden uit de vorige DUW-tjes, zouden we hier dus kunnen stellen: of liegen geoorloofd is of niet; de onkerkelijkheid en de misdadigheid; of het juist is, een mens te beoordelen naar zijn plaats op de maatschappelijke ladder; de verschillen tussen de vroegere arbeidstoestanden en die van nu, enz.

Men poneert het onderwerp dan in de vorm, waarin het eerder ter sprake is gekomen. Men vertelt dus van Jansen en zijn onkerkelijke en tegelijk misdadige dorp, van de man die zich gekrenkt voelde, omdat hij als arbeider met de nek werd aangekeken, enz. En steeds laat men er de vraag op volgen van: Wat denken jullie daar nou van?

Of de raadsman leidt het gesprek in met de opmerking:
 - Een paar kamers terug vroeg ik zo aan de mensen of ze godsdienstig waren of niet. En toen zeiden er verscheidenen: Nee, ik ben niks. Hoe staat dat met jullie? Zijn er hier ook die niks zijn? - En dan heeft hij het gesprek weer op dit thema, dat dan kan worden uitgewerkt en bovendien tót een vervolggesprek aan de hand van het Woord van de Week van 6 September 1953 kan leiden.

Zo kan men het gesprek ook uitlokken door aan te sluiten bij een krantenbericht, dat stof voor een zinvolle discussie levert. - Hebben jullie in de krant gelezen over? - En dan volgt de inhoud van het bedoelde bericht in de krant.

B.v. het bericht over de garage-houder, die het stuur van een auto niet goed had vastgezet en alles in het werk stelde om zijn klant, die met de auto weg was, te achterhalen. Het gesprek kan dan worden uitgelokt met de vraag: Waarom zou die garagehouder dat nou eigenlijk hebben gedaan? Wel eens bedacht, dat het eigenlijk eigenaardig is, dat die man zich zoveel moeite gaf om ongelukken te voorkomen? Zou hij het gedaan hebben uit vrees voor straf? Of om de goede naam van zijn zaak? Of uit verantwoordelijkheidsgevoel? En dan kan een heel gesprek volgen over dit toch eigenlijk eigenaardige verantwoordelijkheidsgevoel: Onderscheidingsvermogen tussen goed en kwaad. Waardebesef. Typisch menselijk. Verschil mens en dier.

Op dezelfde wijze kan een bericht uit de krant over een nieuwe technische uitvinding uitgangspunt zijn voor een gesprek over de gunstige en ongunstige invloeden van de techniek; (zie b.v. Woord van de Week, 7 Maart 1954: Een vereniging voor veilig verkeer). Een bericht als dat over de massale opwindning bij een Jazz-concert in het Concertgebouw, kan een gesprek uitlokken over massa-verschijnselen. (Zie Woord van de Week, 15 November 1953: Was ik dat?) Een bericht over de kampioen-pijproker Opa Klijzing kan aangegrepen worden voor een gesprek over overdrijving in de sport en kinderlijk gedrag van grote mensen en de vraag, of er geen belangrijker dingen zouden zijn waarmede wij ons bezig kunnen houden in deze wereld. (In een vervolggesprek zou men in dit verband het hoofdstuk over "Puerilisme" uit Huizinga's "In de schaduwen van morgen" kunnen gebruiken).

Een andere maal weer kan de raadsman een gesprek uitlokken, door van een eigen ervaring, of over iets dat hij gelezen heeft, te vertellen en daarover de mening van de kamer te vragen. Bijvoorbeeld:

- Een tijdje geleden is mijn vrouw erg kwaad geweest op de kat. Die kat had n.l. een vogeltje gevangen en hij speelde met dat diertje op die wrede manier, waarop katten dat doen. Mijn vrouw heeft toen die poes afgemopperd tot en met en hem zelfs klappen gegeven. Dat kon ik nu weer niet goed hebben en ik heb de poes een beetje in bescherming genomen. Maar later ben ik daar toch nog eens over na gaan denken. Was het nu goed van mijn vrouw, dat ze de poes zo afstrafte en was het nu eigenlijk wel goed van mij, dat ik me daartegen verzette? - En weer: - Wat denken jullie daar nou van? - Er kan een gesprek uit voortvloeien over het verschil tussen mens en dier, dat nu juist daarin gelegen is,

dat het dier uit instinct handelt en daardoor niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor zijn daden en dat de mens door zijn zedelijk waardebeseft bewustzijn heeft van goed en kwaad, daardoor tot een keuze kan komen en daardoor weer verantwoordelijk voor zijn daden is.

Men kan ook uitgaan van: - Ik heb laatst een film gezien.....
- Of: - Ik heb eens gelezen..... of: - ik was laatst in gesprek met iemand, die beweerde - Enz.

Voor wat dat "Ik heb eens gelezen" betreft:

Op weg naar het kamp lazen wij eens in het boekje "The British Worker" van Zweig. Onze aandacht werd getrokken door de inleidende woorden tot het hoofdstuk over "De kijk op het leven en de wijze waarop men daaraan uitdrukking geeft."

In vertaling luiden deze als volgt:

"De wijsheid en de kunst van het leven in al hun verschijningsvormen zijn onderwerpen waarover de arbeider graag nadenkt en met anderen praat. Het zou gerechtvaardigd zijn als hij het Latijnse spreekwoord tot het zijne maakte: Homo sum; humani nihil a me alienum puto (Ik ben een mens en er is niets menselijks, waarmee ik mij niet zou bezighouden). Heeft het leven een doel, en wat is dat doel? Hebben wij ons lot in eigen handen, of zijn we voorbestemd een bepaalde weg te gaan? Bestaat er een sleutel tot persoonlijk geluk? Wat is de beste wijze om het leven te verbeteren en hoe kunnen we bereiken dat, als we het verlaten, het beter is dan we het aantreffen? Is de mens van nature goed of slecht, en in hoeverre heeft het sociale milieu invloed op het menselijk gedrag? Dit zijn enkele van de onderwerpen, die dikwijls door de arbeiders besproken worden."

Dit stukje hebben we nog diezelfde avond in het kamp in bespreking gebracht. Ongeveer op de volgende wijze:

- Vanmiddag heb ik in een boekje gelezen over de arbeiders in Engeland. Daaruit bleek mij, dat die Engelse arbeiders met elkaar spreken over allerlei belangrijke dingen van het leven en ik heb mij even afgevraagd, of dat bij ons ook zo is. Moet je eens horen, waar ze 't zo al over hebben.- Volgde voorlezing van bovengegeven citaat.

Er is een levendige discussie uit voortgevloeid. Enkele van de genoemde vragen zijn in een vrij diepgaand gesprek van alle kanten bekeken, in het bijzonder die van: Heeft het leven een doel, en wat is dat doel? De Hollandse arbeider bleek in belangstelling voor levensvragen niet achter te staan bij de Engelse en de raadsman heeft dit aan het eind van het gesprek ook duidelijk tot uitdrukking gebracht. Al moet er hier natuurlijk bij worden vermeld, dat deze belangstelling door de raadsman via het citaat is gewekt.

Op een kamer, waarvan de raadsman weet, dat er wel eens iemand naar "Geestelijk Leven" luistert, kan hij de vraag stellen: (En hij doet dat alleen als de radio-toespraak typisch geschikt is voor nadere bespreking). Heeft er Zondag nog iemand naar de radio geluisterd? - Er kan aanleiding in gelegen zijn het betreffende Woord van de Week geheel of gedeeltelijk met elkaar te lezen of te bespreken en het op de kamer achter te laten.

De raadsman kan ook door een tot tegenspraak, of ook juist tot bijval, prikkelende uitspraak het gesprek uitlokken.

In het Ons DUW-tje Nr. 7 weergegeven gesprek over het liegen zit een dergelijk prikkelend element, waar de raadsman beweert, dat je naar zijn mening wel eens genoodzaakt bent een leugentje te gebruiken.

Het zit ook in de volgende aanpak:

- Ik was laatst op een kamer en toen ik me daar voorstelde als raadsman van het Humanistisch Verbond en duidelijk maakte dat het Humanisme niet van godsdienstige, maar van menselijke grondslagen uitgaat, toen stoof er een jongeman op en zei: - Mensen die niet aan godsdienst doen....., dat zijn geen mensen! - Op dit (historische) verhaal volgt dan de vraag: - Is dat nou zo? Zijn ongodsdienstige mensen eigenlijk geen mensen in de volle zin van het woord? Zijn wij, voor zover we niet godsdienstig zijn, eigenlijk een soort tweede-rangs mensen? -

Of ook: als we weten in een kamer met enkel ongodsdienstigen te zijn: - Men zegt van ons wel eens dat wij leven zonder God en zonder gebod. Is dat nou zo? Laten we het eerste gedeelte van deze uitspraak voorlopig eens even rusten. Dat tweede gedeelte is belangrijker. En is dat nou zo? Leven wij zonder gebod? Kunnen wij maar doen en laten wat we willen en wat ons invalt? - En dan heeft de raadsman het gesprek weer op het thema van zedelijk waardebeseft en verantwoordelijkheid.

Het "uitgelokte gesprek" kan ook dienen om de arbeiders eens van het zo dikwijls terugkerende thema van arbeidsvoorwaarden en arbeidsmoeilijkheden af te brengen. Niet dat de raadsman geen aandacht moet hebben voor wat deze mensen steeds weer bezighoudt, maar wel omdat het gesprek toch niet altijd daarover moet lopen en om hen te laten zien dat ook andere levensgebieden bespreking en overdenking waard zijn.

En dan valt de raadsman ergens in met de opmerking: - Maar zullen we 't nu eens over wat anders hebben? -, waarop hij dan op een der geschetste wijzen een onderwerp aan de orde stelt.

Uit de aangevoerde voorbeelden moge opnieuw blijken van hoe groot belang het is, dat de raadsman zich bij al wat hij leest, hoort, denkt en ervaart, afvraagt wat hem - en ons! - daaruit kan dienen voor de gesprekken op de kamer. Uit het Woord van de Week kan dikwijls stof worden geput.

Deze methodiek van "Het uitgelokte gesprek" biedt de raadsman hetzelfde voordeel als het "uitgestelde- of vervolggesprek", n.l. dat hij er zich enigszins op kan prepareren en met tevoren gevonden illustratie - materiaal kan werken. Een dergelijk gesprek kan ook op zichzelf weer aanleiding geven tot een vervolggesprek.

Hoevele mogelijkheden deze methodiek ook biedt, de raadsman wake er voor dat hij, juist dóór de methodiek, niet verstart. Of hij een gesprek op een kamer zal uitlokken, hangt af van de sfeer en de stemming in de kamer. Hij doet het niet koste wat kost en omdat hij nu juist zo'n (hém belangrijk voorkomend) onderwerp in petto had. Datgene wat, op een bepaald moment, in de arbeiders zelf leeft, kan belangrijker zijn.

En wannéér de raadsman tot het hanteren van deze methodiek overgaat, dan doet hij dat steeds vragender - en niet stellender-wijs. Enerzijds omdat het - methodisch gezien - alleen dan tot een werkelijk gesprek kan komen. Anderzijds echter ook en eigenlijk, omdat het er niet om gaat pasklare antwoorden op de levensvragen te geven, maar om de mensen tot bezinning op deze vragen te brengen en een zelfgevonden antwoord eerst recht krachten vrij maakt, die zich ook in de levenspraktijk zullen manifesteren. En in dienst daarvan staat tenslotte elk "gesprek op de kamer".

x x x x x x

I M P R E S S I E

uit de noodgebieden

Onder de titel "Impressie" geeft kampbeheerder Th.J.Bruens in "Dien Uw Werk", een personeelsorgaan van de "Dienst", een indruk van de uiterst moeilijke omstandigheden, waaronder de huisvesting der arbeiders in de noodgebieden moest - en grotendeels nog moet - worden verzorgd. Wij nemen zijn artikeltje hier over. Het geeft tegelijk enige indruk van de omstandigheden waaronder Raadsman v.d. Vliet zijn werk begonnen is, en ten dele nog moet doen, al zijn de verbindingen met de kampen al aanmerkelijk verbeterd.

I M P R E S S I E

Op een kruispunt van twee dijken met gaten er in waartegen men "U" kan zeggen is een terrein opgespoten van dat hele fijne geniepige zand, dat met het kleinste zuchtje wind omhoog waait en waartegen geen beschutting mogelijk is. Zand dat in alle noodzakelijke gaten van het menselijk hoofd waait, op je huid vastkleeft en je een gevoel geeft of je je in geen maanden gewassen hebt.

Op dat terrein is een kamp verrezen voor de dijkwerkers die in de onmiddellijke nabijheid hun werkzaamheden hebben. Maar in het kamp werken onze mensen. En als ik zeg onze mensen, dan bedoel ik daarmede de beheerder met z'n kleine staf temidden van water. Water links, water rechts, water voor en water achter, met als enige afwisseling stukken dijk oprijzende uit het water.

Ook ziet men in de verte de rode daken van huizen en schuren even boven het water uitsteken. Het is geen zeldzaamheid dat, als men over de trieste plas kijkt en het oog op zo'n even boven het water uitstekend dak laat vallen, dit dak plotseling aan het oog wordt onttrokken en verdwenen is. Geen fatamorgana, doch reële werkelijkheid! Het huis, waartoe het dak behoort heeft de invloed van het water niet meer kunnen weerstaan en heeft het moede hoofd er bij neergelegd.

Ondanks het vele water is er gebrek aan water, n.l. aan drinkwater. Dit wordt om de dag per tankschip aangevoerd en in een ondergrondse tank afgetapt. Uit deze tank moet het met handkracht naar een geïmproviseerd watertorentje worden gepompt van

waaruit het door echte waterleidingen naar de diverse aftapkranen wordt gestuwd.

Bij gebrek aan electriciteit bracht Butagas hier een oplossing. Op alle punten waar dit nodig is hangt een gaskouslampje. De aard-appels worden met een handaardappelmachine geschild. De inhoud der "tonnetjes" wordt aan de zee prijs gegeven.

De verbinding met de enigszins bewoonde wereld geschiedt per "'s Gravenhage", een driftig sleepbootje dat de schakel vormt tussen kamp de Flauwers en Zierikzee, waar de levensmiddelen voor de meer dan 200-koppige bevolking van kamp de Flauwers vandaan moeten komen.

Water, zand en nog eens zand is het wat hier de klok slaat; doch er is niet zoveel zand dat het de ogen van een opmerkzaam bezoeker verblindt om te zien dat door de dijkwerkers een gigantisch werk wordt verricht, maar tevens zal hij zien, dat het huisvestingspersoneel van de Dienst op zijn terrein hierbij niet achter staat en met al zijn energie en kennis van zaken de "Dienst" hoog houdt.

X X X X X

VERSLAG VAN LEZING GEHOUDEN DOOR Dr.Ir. D.R. MANSOLT OP DE RAADS-LIEDENCONFERENTIE TE NUNSPEET DD. 9 JANUARI 1954.

(Tweede gedeelte)

In overleg met het Ministerie voor Sociale Zaken besloot men over te gaan tot enkele experimenten:

- 1e. De doorvoering van een vrije loonregeling.
- 2e. Meer overeenstemming zoeken met het vrije bedrijf.

In 't algemeen slaagden deze experimenten, hoewel de toepassing van selectie, vooral onder de oudere arbeiders, bezwaren ondervond. De werkgevers vreesden dat een vrije loonregeling door de kans op te hoge lonen hun belangen zou kunnen schaden; dit gold met name vooral de landbouwbelangen. Hoewel de invoering van een vrije loonregeling alle herinnering aan de DUW moest uitwissen, blijkt een coördinatie noodzakelijk met het vrije bedrijf. De contrôle heeft na te gaan welk tarief dient te worden gesubsidieerd, terwijl de werkgever vrij is een tarief op hoger niveau vast te stellen, echter voor eigen rekening. Cultuur-technische werken worden uitgevoerd door landarbeiders, (arbeiders die minstens 6 maanden hierin werkzaam zijn), civiel-technische werken worden verricht door andere krachten.

De aanvullende werkgelegenheid draagt een secundair karakter. De algemene maatregelen tot verhoging van werkgelegenheid dragen een primair karakter, bezien uit een oogpunt van conjunctuurpolitiek. Industrialisatie in een bepaald gebied b.v., heeft voorkeur boven aanvullend werk. Het blijkt nodig voor aanvullende werkgelegenheid de verantwoordelijkheid van Sociale Zaken ten aanzien van subsidie vast te leggen. Tevens een coördinatie met de andere Ministeries. Ten aanzien van planning, research, documentatie e.d., is een goede samenbundeling vereist. Wegens bepaalde behoefte aan werkkrachten op een gegeven ogenblik, is ook overleg met bedrijfsleven

noodzakelijk. De willekeurige selectie van de vrije markt, is niet altijd sociaal verantwoord; b.v. de voorkeur voor ongehuwde krachten, gezond en sterk, boven de man met gezin en een zwakke gezondheid. Onder bepaalde voorwaarden wordt de werkgever subsidie verstrekt. Het tussentijds afstoten van werkkrachten door de werkgever is niet mogelijk; opgave van het benodigde aantal werkkrachten is vereist, het overschot plaatst men in aanvullend werk. Zodoende is de wisselende behoefte aan werkkrachten in verschillende perioden van het jaar, door aangifte bekend. Inplaats dat er met de arbeider wordt gesold, wordt hij opgevangen. Voor arbeiders die geestelijk of fysiek onvolwaardig zijn, dient Sociale **Bijstand** aangepast werk te verschaffen. De nog niet geoefende krachten komen in trainings-objecten tegen uurloon, om geleidelijk stijgende prestatie mogelijk te maken. Bij deze experimenten is de waardering voor de DUW verbeterd, en de ontwikkeling leidde er toe dat de Regering zich ging verdiepen in de vraag inzake reorganisatie van de DUW.

In afwachting van deze reorganisatie die men in Juli 1954 hoopt doorgevoerd te hebben, geldt nu reeds de vrije loonregeling. Dit betekent de afschaffing van DUW-bemoeienis met loon- en arbeidsvoorwaarden, alleen de subsidiekwestie wordt door haar behandeld.

Bij het Departement voor Sociale Zaken en Volksgezondheid zal worden gevormd een Dep. afdeling voor de werkgelegenheid onder leiding van een Directeur Generaal voor de Arbeidsvoorziening. Hiertoe behoren het Rijksarbeidsbureau en een nieuw te stichten Directie Aanvullende Werkgelegenheid.

De taken van de DUW worden overgedragen aan de C.T.D. (Cultuur Technische Dienst), en aan de D.A.C.W. (Dienst Aanvullende Civiele Werken. Hieronder vallen ook de Godsdienstige en Geestelijke verzorging.

De Directeur Generaal gaat na waar en wanneer aanvullende werken moeten worden uitgevoerd, terwijl het Coördinatie College voor Openbare Werken de financiering beziet.

Het Provinciale College voor Werkgelegenheid heeft tot taak in de Provincie adviezen te geven, en mag soms in overleg tot maatregelen overgaan. Het z.g. Vetorecht echter, heeft het Bureau in den Haag.

Het geheel betekent een principiële koerswijziging, waarbij meer rekening wordt gehouden met de psychologie van de arbeider, terwijl een betere organisatie ten dienste staat om werkloosheid, zoveel als mogelijk is, te bestrijden.

De resoluten hangen mede af van verantwoordelijkheidsbesef van hen die mogelijke werken willen uitvoeren.

x x x x x

NIEUWS UIT EN OM DE KAMPEN.

Op Walcheren zijn de kampen Vlissingen I en Vlissingen IV gesloten. Kamp IV aan de Bloemenlaan wordt afgebroken omdat de gemeente het terrein voor woningbouw nodig heeft. Kamp I in het Havendorp zal huisvesting gaan bieden aan Ambonnezen. De arbeiders zijn in de diverse andere kampen ondergebracht.

Raadsman de Vries uit Hulst is hierdoor op non-actief. Ook zonder dat zou het hem echter voorlopig niet mogelijk zijn geweest het kamp te bezoeken, doordat hij een operatie moet ondergaan. Wij wensen hem een spoedig herstel en hopen dat hij over enige tijd het werk in een kamp bij Kruiningen zal kunnen hervatten.

Raadsman van Oorschot, die tijdelijk twee kampen verzorgde, kan zich nu geheel aan zijn ene kamp, Serooskerke, wijden.

In het Land van Vollenhove is het kamp De Pikbroek opnieuw in gebruik genomen, zodat Raadsman Sieders uit Assen, na een korte pauze, zijn werk weer gaat beginnen.

De vorstperiode heeft een wel zeer lange onderbreking gebracht. De vorst zal zo diep in de grond, dat er ook nog lange tijd na de ingevallen dooi niet kon worden gewerkt. Toen Maandag 1 Maart de arbeiders naar de Zeeuwse kampen waren teruggekeerd, moesten ze door onverwacht gevallen sneeuw de Dinsdag daarop al weer onverrichtzake naar huis.

Het langst door de vorst verhinderd te werken waren de arbeiders uit de kampen in 't Noorden van het land. Ze konden pas op Woensdag 10 Maart weer beginnen.

=====